

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Scala Jacob

Lindeborn, Jan

Antverpiæ, 1666

§. 12. De Solitudine.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-49085](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-49085)

nardi) & supplementum eorum, quæ adhuc desiderari possent, aliquid quotidie in ventrem memoriæ demittendum est, quod fidelius digeratur, & & sursum revocatum crebrius ruminetur: quod proposito conveniat, quod intentioni proficiat, quod detineat animum ut aliena cogitare non liceat: hauriendus est sæpè de Lectionis serie affectus & formanda oratio quæ Lectionem interrumpat, & non tam impediatur interrumpendo, quam puriorem continuò animum intelligentia Lectionis restituat.

§. XII.

De Solitudine.

Gen. 8: 8. **N**Oëmum, autor est Moyfes, tempore celsitudinis diluvii ex Arca emisisse columbam, sed, cum *vs. 9.* non invenisset ubi requiesceret pes ejus, reversa est ad eum in Arcam: quam ego Virginum magistram jure appellavero, quæ eas doceat.

PRIMÒ: ut non egrediantur domo, nisi urgente necessitas vel justa eas causa emittat: *Non est bonum* ait D. Athanasius, *sine magna necessitate in publicum prodire: quietem ama quantum potes.* „Rarus sit egressus in publicum, Eustochio (quam alibi *Virginis tatis & Ecclesiæ Monile pretiosum* intitulat) præscribit S. Hieronymus, nonquam causa deerit procedendi, si semper, quando necesse est, processura sis. Zelotypus est Jesus, non vult ab aliis videri faciem tuam (ideoque) semper te cubiculi tui secreta custodiant. *Neque enim passim licenterque procedet,* vult D. Basilius, *nec nisi, quæ Virgines con-*

L. de vera Virginit.

servat, necessitate cogatur, aliorum se domibus ingeret. Qui & junioribus ad solam Ecclesiam progressum indulget: *Habitâ diligenti ætatis suæ ratione non temerè progredietur, sed intra annos adolescentiæ posita ad Ecclesiam tantum ne tum quidem sola & incomitata procedet.* Quem Basilio rigidior adhuc restringit Ambrosius: *Ipsa quoque ad Ecclesiam progressio rarior sit adolescentulis.* Nec improbat, etiam in Festis, S. Hieronymus: „Scio ego sanctas Virgines, „quæ diebus festis propter frequentiam populorum pedem domi cohibent; nec tunc egrediuntur, „quando major est adhibenda custodia & publicum „penitus devitandum.

Nunquamne ergo Virgini adeundæ consanguineorum suorum nuptiæ? *quis illi, respondet D. Cyprianus, in nuptiis locus est? cui animus ad nuptias non est? aut voluptaria & læta esse quæ possunt, ubi studia & veta diversa sunt?* Neque amicorum frequentanda convivium? *juxta D. Ambrosium conviviorum devitandæ celebritates.* Nec saltem invisendi aliquando amici ac noti? *fugiendæ salutationes ab eodè D. Ambrosio præcipiuntur: si id ægrè ferant, hac in parte superbiam sanctam, suggerit Eustocho Hieronymus, scito te illis esse meliorem.* Neque recreationis ergò interdum obambulandum? foris vagentur Virgines stultæ, eidem consulit idem, tu intrinsecus esto cum sponso... Daniel in sublimi cœnaculo suo (neque enim manere poterat in humili) fenestras apertas ad Hierusalem habuit, & tu habeto apertas fenestras, sed unde lumen introëat, unde videas civitatem Domini: ne aperias illas fenestras de quibus dicitur: *Intravit mors per fenestras nostras*

Exhort ad Virg.

Epist. 7. ad Demetriad.

D. Disc. & hab. Virg.

L. 3. de Virg.

Ibid.

Epist. 22.

Ibid.

Dan. 6:10

Hierem. 9: 21.

N

nostras

nostras quasi enim, qui in intimis latet, ut loquitur Abbas Clarevallensis de Pass. Domini c. 28. quidam adeps & medulla Ecclesiae sunt Virgines Christi.

Audite hæc, quæ ubique & nusquam non apparetis, nullibi quàm domi aut rariores aut magis coactæ, fortè sollicitæ ne cordones & futores feriantur aut ocidentur: quasque non importuna sollicitatio, sed vel unicus nutus abducit ad convivia, vel etiam quæ iisdem non invitata vos ultrò ingeritis: sed & ne tanquam nimis scrupulosi traducantur Patres, attendite quo intuitu divagationes, confabulationes, vel commestationes prohibuerint, quia scilicet vel interioris devotionis impedimenta sunt, eò quod visa vel audita sæpiùs importunè memoriæ reoccurrunt mentisque attentionem turbant: „ Illud superfluum

*Epist. 142
c. 22.*

arbitror te monere (apud S. Augustinum præscribitur Demetriadi) quàm parca in procedendo debeas esse, quàm rara, cùm te hoc etiam secularis ab infantia honestas docuerit, & facilè intelligas, id tibi multò magis in hac Vita esse servandum quam maximè secretum decet: illud admodum, ut ipsis quoque salutationibus, quæ tibi in cubiculo tuo exhibendæ sunt, certissimum modum ponas, ne sint nimia, neque quotidianæ, ne non tam officium quàm inquietudinem præstare videantur. Vel etiam quia Propositum subvertunt aut enervant, & ad illicita affectum pelliciunt. *Dim*

Gen. 34.

Epist. 22. egressa corrumpitur præmonet D. Hieronymus, nolo te sponsum quærere per plateas, nolo te circumire angulos civitatis.

c. 3. vs. 2.

Ubi allegans illud ex Canticis: Surgam

c. 4. v. 7.

& circumibo &c. Et invenerunt me custodes, qui circummeunt civitatem; percusserunt me, & vulneraverunt me.

runt me, tulerunt pallium meum mihi custodes muro-
 rum. Concludit: si autem hoc exiens patitur
 illa, quæ dixerat: ego dormio & cor meum vigi-
 lat: & fasciculus stractes fratruelis meus mihi in
 medio uberum meorum commorabitur: quid de
 nobis fiet, quæ adhuc adolescentulæ fumus? quæ
 sponsa intrante cum sponso remanemus extrinse-
 cus? fructus arborum, quæ sepibus non sunt cir-
 cumdatæ sed juxta viam positæ, nunquam matu-
 rescunt, quia viatores illos ante maturitatem decu-
 tiunt: neque bona proposita, quæ anima concepit,
 in opus conferentur nisi fugiantur confortia & diva-
 gationes.

Discat itaque Virgo, cœlestis Noëmi *Columba*,
 hoc titulo sæpius à Sponso divino in Canticis cele-
 brata, à Noëmica Columba è domus suæ Arca non
 spontè avolare sed emitti. Timeat damna quæ se per-
 petuam Dei Ancillam optat. Dixit quidam (an-
 notat Kempensis) quoties inter homines fui minor
 homo redii. Hoc sæpius experimur, quando diu
 confabulamur. Facilius est omnino tacere quàm
 verbo non excedere. Facilius est domi latere quàm
 foris se posse sufficienter custodire: qui igitur in-
 tendit ad interiora & spiritualia pervenire, oportet
 eum cum Jesu à turba declinare. Nemo securè ap-
 paret nisi qui libenter latet: nemo securè loquitur
 nisi qui libenter tacet. Sed & discat ab eadem

SECUNDO amorem solitudinis: *Quæ, cum non* Gen. 8: 9.
invenisset ubi requiesceret pes ejus, reversa est ad eum
in Arcam. Anima, quæ in Deo suo deliciatur, so-
 dales omnes, exteriora omnia despicit: amat illa soli-
 tudinem, Deoque suo in cordis sui secreto jugiter

adhærescere: talis Thomas de Kempis, cujus diver-
 bium: *In omnibus requiem quæsi vi, & nusquam in-*
veni, nisi in angello cum libello. Talis fit quælibet Vir-
 go necesse est, quæ Virginis nomen geret & omen.
 An nescitis qualem rem aggressæ? in quem ago-
 nem instructæ estis? (ad Virgines declamat
 S. Chrysostomus) quam prælii partem fortitæ?
 cujus ordinis in exercitu hæredes & occupatrices
 estis? apud ipsum belli ducem, imò apud ipsum
 habitatis Regem & militatis. Sicut igitur in bellis
 non unum locum exercitus omnis occupat, sed alii
 cornua agminis, alii medium, alii postrema, alii
 frontem phalangis ornant, alii autem ubi ubi Rex
 comperet, ibi cum ipso apparent: sic quoque &
 Virginum Chorus nullum alium nisi hunc ordi-
 nem sortitus est. Non sic ii qui aureas togas indu-
 ti & equis auro ornatis vecti, & aurea ferentes
 Sceptra & gemmata monilia præsentem Regi videri
 debent, ut Virgo Christo. Nam illi quidem apud
 ipsum currum regium versantur, Virgo autem re-
 gius quoque currus fit sicut Cherubin si vult, &
 adstat ipsi sicut Seraphin. Dum vadit quasi per
 desertum eat: quando autem sedet in Ecclesia, pro-
 fundissimo silentio oculus nullum videat præter-
 euntium non mulierum non virorum, sed solum
 Sponsum & præsentem & conspicuum. Conce-
 dens autem iterum in domum ei in precibus lo-
 quatur & ejus solius vocem per Scripturas audiat,
 & in domo eum, quem desiderat & amat, solum
 cogitet: ut peregrina & advena omnia faciat, qua-
 si res præsentem nihil ad eam pertineant: & non so-
 lum masculorum fugiat aspectus, sed & conven-
 tum

*Tom. 5.
 Serm.
 quod re-
 gulaves
 fœminæ
 viris co-
 habitent.*

„tum secularium mulierum: tantaque corpori sup-
 „peditet quanta necesse, & universa in animæ salu-
 „tem impendat. hæcenus Aureum illud Os. Ne-
 „que enim temerè ratiocinatur S. Basilius: „Grega- *L. de vera*
 „lem esse Virginem decet, quæ nuptiarum vincula *Virgin.*
 „fugit, neque passim, quò velit, accedere, quasi
 „ideò renuerit virum, non ut immortalis Sponso
 „semper assideat, sed ut in potestate habeat quocun-
 „que velit malè libera & vaga discurrere: nempe
 „enim Virgo non ideò viri connubia respuit ut vitæ
 „arbitro ac teste careret, sive ut zelotypiâ libera ubi-
 „libet versaretur ut vellet, sed ut voluptates carnis
 „partusque dolores & laboriosissimam curarum se-
 „cularium molem ærumnosamque solitudinem
 „fugiens sub iudice & teste Deo virtutis zelotypo
 „vitam suam ad incorruptionem disponderet atque
 „dirigeret. Eas quippe quæ per vicos ac domos li-
 „berè volitant indisciplinatas esse non Virgines veri-
 „tatis sermo denuntiat, *Otiosæ enim discunt circuire* *1 Timoth.*
domos, non solum otiosæ, sed & verbosæ & curiosæ, lo- *5: 13.*
quentes quæ non oportet. Tuo itaque muneri satisfac-
 „cies? suavissimâ Dei tui familiaritate jugique con-
 „suetudine frui desideras? ama solitudinem, ait nam-
 „que: *Ecce ego lætabor eam, & ducam eam in solitudi-* *Osee 2: 14*
nem & loquar ad cor ejus. Virginum Regina Dei fi-
 „lium conceptura ubi ab Angelo deprehendebatur?
 „in convivio? in platea? in confabulatione? neuti-
 „quam, sed in cubiculi sui eremo: „Considera quan- *Luc. 1: 28*
 „ta fuerit Maria, & tamen nusquam alibi nisi in cu-
 „biculo reperitur, cùm quæritur: illa te doceat,
 „quid sequaris, inquit Doctor Mediolanensis. At *Exhort.*
 „ubi eum duodennem amisit? in itinere, licet religio- *ad Virg.*

- Luc. 2:* fo, inter amicos & notos. Verùm post diutinam
43, 44. sed frustraneam inquisitionem ubi tandem iterum
vers. 46. invenit? *Invenierunt illum in Templo sedentem in me-*
dio Doctorem audientem illos & interrogantem eos. Il-
Supra. la te doceat, inquit D. Ambrosius, *quid sequaris.*
 Sidera namque errantia plerumque fiunt cadentia:
Eccl. 9: 7. quare noli circumspicere in vicis civitatis nec oberra-
Ihren. 3: veris in plateis illius. Quia bonum est præstolari cum
26. silentio salutare Dei. Mens nec extrorsus dissipata, ex-
Epist. 1. arat D. Basilius, nec in mundum per sensoria diffusa ad
 sese ipsa redit, moxque suoapte nutu ad Dei notionem
 evadit.

§. XIII.

De Societate Virginis.

L. 2. in
Lucam.
Epist. 22.

SI tamen molesta fit tibi solitudo & gravis, si te
 afficiant consortia: ea ambias, iis te ingeras, per
 me licet, id ego ex SS. PP. naturæ tuæ indulgeo,
 non tamen absolutè, sed cum restrictione: nolo enim
 ut cum sexu dispari sit tibi consuetudo; „ Trepidantia
 Virginum est, & ad omnes viri ingressus pavere, „
 omnes Viri affatus vereri scribit D. Ambrosius. Ea
 namque in carnalem plerumque degenerat, ob quam
 „ Piget dicere (conqueritur S. Hieronymus) quot
 quotidie Virgines ruant, quantas de suo gremio
 mater perdat Ecclesia, super quæ fidera inimicus
 superbus ponat thronum suum, quot petras excava-
 vet & habitet coluber in foraminibus earum. Dum
 namque stuppa sociatur & ignis, flamma libidinis
 facilè exæstuat. *Scintilla culmen accendit, aqua flam-*
man